Európsky parlament
2014-2019

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2018/0318(NLE)

25.10.2018

***

NÁVRH ODPORÚČANIA

k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody o štatúte medzi Európskou úniou a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko, ktorá sa týka činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajkyňa: Bodil Valero

Označenie postupov

*	Konzultácia
***	Súhlas
***I	Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
***II	Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
***III	Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

OBSAH

strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU 5

SK

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohody o štatúte medzi Európskou úniou a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko, ktorá sa týka činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

(Súhlas)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh rozhodnutia Rady (COM(2018)0611),

– so zreteľom na [návrh dohody medzi Európskou úniou a FYROM] (XXXXX/2018),

– so zreteľom na žiadosť o udelenie súhlasu, ktorú Rada predložila v súlade s článkom 77 ods. 2 písm. b) a d), článkom 79 ods. 2 písm. c) a článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (C8-0000/2018),

– so zreteľom na článok 99 ods. 1 a 4 a článok 108 ods. 7 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na odporúčanie Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A8-0000/2018),

1. udeľuje súhlas s uzatvorením dohody;

2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov a bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

a. Kontext

Cieľom navrhnutého rozhodnutia Rady je schváliť Dohodu o štatúte medzi Európskou úniou a bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko (FYROM), ktorá sa týka činností vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko v súlade s nariadením (EÚ) 2016/1624 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži.

V uvedenom nariadení sa stanovujú rôzne možnosti spolupráce agentúry a tretími krajinami. Dohoda o štatúte by mala poskytnúť právne záväzný rámec pre činnosť agentúry v prípadoch, keď sú členovia tímu s výkonnými právomocami vyslaní na územie tretej krajiny. V článku 54 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2016/1624 sa výslovne stanovuje, že ak sa plánuje nasadenie tímov európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v tretej krajine pri činnostiach, pri ktorých budú mať členovia tímov výkonné právomoci, alebo ak si to vyžiadajú iné činnosti v tretích krajinách, Únia uzavrie s dotknutou treťou krajinou dohodu o štatúte.

Cieľom dohody o štatúte je pokryť všetky aspekty, ktoré sú potrebné na vykonávanie činností agentúry v tretích krajinách. Okrem toho by sa ňou mal stanoviť rozsah operácie, občianskoprávna a trestnoprávna zodpovednosť a úlohy a právomoci vyslaných členov tímov. Dohoda o štatúte by takisto mala zaručiť plné dodržiavanie základných práv a zavedenie osobitných mechanizmov na podávanie sťažností v prípadoch porušenia základných práv počas týchto operácií.

Dohoda o štatúte s bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko je druhou dohodou uzavretou s treťou krajinou v rámci rokovaní o dohode o štatúte, ktoré sa začali s krajinami západného Balkánu.

b. Stanovisko spravodajkyne

Spravodajkyňa sa domnieva, že uzavretie formálnych a právne záväzných dohôd v rámci spolupráce s tretími krajinami má na rozdiel od uzatvorenia neformálnej pracovnej dohody kľúčový význam pre zabezpečenie transparentnosti, verejnej kontroly a demokratického dohľadu nad takouto spoluprácou. Všetky dohody uzatvorené medzi Európskou úniou a tretími krajinami v súvislosti s činnosťami vykonávanými Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž by sa však mali dôkladne zvážiť, mali by mať pridanú hodnotu a byť nevyhnutne potrebné a primerané z hľadiska účelu a obsahu.

Uzavretie tejto dohody o štatúte je preto mimoriadne dôležité nielen z hľadiska zabezpečenia transparentnosti a zodpovednosti operačnej spolupráce Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž s tretími krajinami, ale aj na vytvorenie jasného rámca pre spoluprácu s tretími krajinami pri riadení vonkajších hraníc EÚ. Dohoda o štatúte by mala takisto zaručovať ochranu základných práv a zdôrazniť povinnosť členov tímu plne rešpektovať základné práva a slobody, a to konkrétne pokiaľ ide o prístup k azylovým konaniam, ľudskú dôstojnosť a zákaz mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, právo na slobodu, zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia (zásada non-refoulement) a zákaz hromadného vyhostenia, práva dieťaťa a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života v rámci pôsobnosti dohody. Tieto dohody by mali systematicky stanovovať povinnosť

zriadiť a sfunkčniť účinný mechanizmus na podávanie sťažností týkajúcich sa porušenia základných práv v súlade s článkom 72 nariadenia (EÚ) 2016/1624, čím by sa zaručila možnosť nápravy v prípade porušenia základných práv počas vykonávania operácií v rámci tejto spolupráce.

Aby sa uľahčilo funkčné a riadne fungovanie agentúry v budúcnosti vo vzťahu k spolupráci s tretími krajinami, v budúcich dohodách sa musí plne zohľadniť aj dôsledné rešpektovanie základných práv, ochrana údajov a súkromia. V záujme zabezpečenia primeranej zodpovednosti sa do dohôd vždy musí zahrnúť uspokojivý právny štatút členov tímu s jasnými pravidlami týkajúcimi sa trestnej, občianskej a administratívnej zodpovednosti. Pokiaľ ide o budúce rokovania o uzavretí dohôd o štatúte, spravodajkyňa žiada Komisiu, aby pred začatím rokovaní vždy uskutočnila posúdenie dodržiavania ľudských práv a základných práv príslušnej tretej krajiny a aby o výsledku tohto posúdenia bezodkladne informovala Európsky parlament.

V súvislosti s vývojom nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži v oblasti spolupráce s tretími krajinami spravodajkyňa zdôrazňuje, že je dôležité zabrániť rozšíreniu rozsahu spolupráce s tretími krajinami nad rámec tých, ktoré majú vonkajšiu pozemnú hranicu s členským štátom, v súlade s mandátom agentúry na podporu členských štátov pri riadení vonkajších hraníc EÚ.

So zreteľom na uzatvorenie nadchádzajúcich dohôd o štatúte s tretími krajinami spravodajkyňa vyzýva Komisiu, aby bezodkladne sprístupnila a zverejnila všetky dokumenty, ktoré Parlament potrebuje na to, aby mohol vykonávať svoju inštitucionálnu prácu a iniciovať príslušné postupy súhlasu podľa článku 99 ods. 1 a 4 a článku 108 ods. 7 rokovacieho poriadku vrátane návrhu znenia dohody o štatúte pred jej uzavretím. Zabezpečila by sa tým transparentnosť a náležitá verejná kontrola a demokratický dohľad nad takýmito dohodami.

Podľa názoru spravodajkyne je navrhovaná dohoda o štatúte v súlade so vzorom dohody o štatúte, ktorý Komisia uviedla vo svojom oznámení o obsahu a ustanoveniach, ktoré by mali byť zahrnuté do konečnej dohody.

Keďže táto dohoda vstupuje do vykonávacej fázy, Parlament žiada, aby Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž bezodkladne informovala Európsky parlament o činnostiach, ktoré vykonáva v rámci vykonávania dohody o štatúte, a pripomína agentúre jej povinnosť zahrnúť do výročných správ hodnotenie spolupráce s tretími krajinami v súlade s článkom 54 ods. 11 nariadenia (EÚ) č. 2016/1624.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti spravodajkyňa odporúča, aby Parlament návrh rozhodnutia Rady schválil.